

Ekspropriation

Der bor så mange mennesker i Danmark med palæstinensisk baggrund, at vi bør prøve på at forstå dem. Det er nok umuligt for os helt at forstå deres følelser, men vi kan godt gøre et forsøg på at komme dem i møde. Jeg tror, at begrebet ”ekspropriation” kan være et godt udgangspunkt for en samtale mellem en dansker og en palæstinenser.

Ekspropriation er en ren dansk erfaring. Den har ikke noget med Palæstina at gøre. Og så alligevel. Erfaringen af, hvad det kan gøre ved et menneske, at hans eller hendes hus eller gård, have eller mark bliver eksproprieret af staten, fordi der skal bygges en ny motorvej, en ny golfbane, eller et militært øvelsesområde; kan hjælpe os til at forstå det fuldstændig vanvittige og forbitrede had, som nogle palæstinensere føler. Vi kender nemlig danskere, der resten af deres liv er ødelagt af had og bitterhed på grund af en sådan ekspropriation.

Det gælder selvfølgelig om at komme videre. Det er en del af den kunst at leve. Men det er bare lettere sagt end gjort, når man har mistet sin slægtsgård, og dermed både sin identitet og sit eksistensgrundlag. Vi kender alle sammen nogen, der ikke har kunnet klare det. De er aldrig kommet videre. De kan ikke glemme. Derfor bør vi også kunne forstå, at der er palæstinensere, der har det nøjagtig ligesådan. De har tabt alt, had og bitterhed fylder deres hjerte. Deres tanker kredser om det tab, de har lidt. De kommer ikke videre.

Det er en meget lidt konstruktiv måde at leve på, uanset om det er en dansker, der har mistet sin slægtsgård, eller om det er en palæstinenser, der har mistet sin slægtsgård. Man kan kun ønske for dem, at de kan finde et nyt livsgrundlag, så de kan komme videre.

Det er ikke let, men det kan lade sig gøre. Det er der heldigvis gode eksempler på. Der er flere måder at komme videre på. Jeg vil nu nævne en, som de fleste nok ikke har tænkt på; selvom det egentlig burde være oplagt, når nu Danmark gerne vil være et kristent land.

Troen på Jesus Kristus kan faktisk være løsningen. Det gælder både for danskeren og for palæstinenser. Evangeliet har nemlig potentiale til at sætte bitre og hadefulde mennesker fri og give dem en ny start i livet.

Den ærede læser anser det måske for typisk tom ”præstesnak”! Men i så fald tager den ærede læser fejl. Jeg mødte en palæstinenser på en konference for et par år siden, og jeg glemmer ham aldrig. Hans barndoms gård var netop blevet eksproprieret af den israelske stat. Familien flygtede til Storbritannien. Han var kommet videre. Det var mødet med Jesus Kristus, der havde rensset hans hjerte for had og bitterhed og fyldt det med tro, håb og kærlighed i stedet for.

Jesus Kristus gav ham endda styrke til at vende tilbage til sit barndomshjem og besøge den jødiske familie, der nu boede der. Det var moderne, sekulære mennesker; derfor kunne han sige følgende: ”I har nok fået vores gård, men I har tilsyneladende mistet jeres Gud. Med mig er det lige omvendt: Jeg har mistet mit barndomshjem, men jeg har fundet Jesus Kristus. Nu har jeg mit hjem i Guds Rige – og det hjem kan ingen tage fra mig!”

Det kunne have været en fynsk gårdejer, der har fået sin ejendom eksproprieret på grund af motorvejen til Svendborg. Det kunne have været en sjællandsk husmand, der måtte afstå sin ejendom til det militære øvelsesområde ved Vordingborg (det var en stor sag i min barndom). Og som i sin sorg og smerte var kommet til at tænke på den gamle morgensang, som han havde lært i skolen, Thomas Kingos ”Vågn op og slå på dine strenge”, hvor det hedder: ”Og ej på verden vil jeg bygge” og ”Mit borgerskab er i Guds Rige”. Men nu var det altså en palæstinenser fra London.

Lad derfor denne britiske palæstinenser være vores forbillede – uanset om vi er gamle danskere eller nye danskere.

Jens Lind Andersen